

Poliittinen ohjaus tukemaan lähiöiden energiaremontteja! Case Mellunkylä

Tunnistetut haasteet

**HAASTE 1:
EPÄJATKUVA
POLITIikkaOHJAUS**

- * Pätkäavustukset ovat haitallisia lähiöiden energiatoimien kehitykselle
- * Energian pientuotanto ei ole kannattavaa

HAASTE 2:
RISTIRITAISET
KEHITYSTAVOITTEET
* Poliittisen keskustelun
puute kaukolämpöverk-
kojen kehityksestä
* Epävarmuus
palveluiden kehityksestä
kasvavissa lähiöissä

**ENERGIAHANKKEIDEN
LUPAKÄYTÄNNÖT**

- * Lupakäsittelyn hitaus aiheuttaa suuria kustannuksia taloyhtiöille
- * Lupapäätökset eivät ole johdonmukaisia
 - * Yksittäisellä lupakäsittelijällä paljon

**INFORMAATIO-
OHJAUKSESSA AUKKOJA**

- * Tuki ei jalkaudu käyttäjien pariin lähiöissä
- * Korjaamisen etuja purkavaan uudisrakentamiseen verrattuna ei tuoda esille
- * Korkojen noustessa

TEISÖJEN POTENTIAALI?

- * Paikalliset esimerkit energiayhteisöistä ovat kiinnostavimpia
- * Erilaisten energiahankkeiden kustannustehokas mittakaava vaihtelee
- * Puuttuu konkreettisia

Nykytilanne

FAKTA
Valtion energia-
avustus 2020-2023
Ohjelma on käynnistänyt energiahankkeita, mutta jatko on epävarma

FAKTA
Lähiiden
"koti-uuvuoli"

PILOTTI
Luvat ja valvonta -
pälvvelukeros
Hanke
asiakaslähtöiseen
lupakäytäntöjen
yhdistämiseen
TEM, Rakennusvalvon
nat

FAKTA
Mellunkylä on Suomen suurin asuinalue
Alueella noin 41 000 asukasta
(vähikylväytään suurempi kuin Rauma tai Kajaani)

PILOTTI
Helsingin kaupungin energianeuvonta
Kohennettu tiedollista tukea taloyhtiöiden päätöksentekoon 2021.

PILOTTI
Mellunkylän kaupunkiuudistushanke
Kaupunkiuudistuksen la tuodaan ratkaisuja

PILOTTI
Hekan HELENA -hanke
Kaupungin vuokratulojen energiakorjauksilla tuotetaan monistettavia ratkaisuja, 2020-

PILOTTI
Ryhmä-korjauksen pilotit
Lähiöiden keskitetyllä korjaushankkeilla haetaan toimivia ratkaisuja

FAKTA
1960-1970-lukujen rakensuunkanta
Mahdollisuudet keskitetyille ratkaisuille

PILOTTI
Taloyhtiökublit
Hanketyylinä käynnistetyt taloyhtiöiden vertaisoppimisen ja yhteishankintojen alustat

PILOTTI
Referenssi-sivusto energiaremontit
Aalto, häännöinti- ja kiinteistöliitto, Motiva, Helsinki 2023-2025

INNOVATIO
Kuova sameeraus mahdollistaa puurakenteiden yhdistämisen elementtitaloihin esim. uusia kerroksia rakennettaessa.

2023

Askel 1: Regulaatio ja kannustimien kehitys

Askel 1: Regulaation ja kannustimien kehitys

The diagram illustrates the development of regulation and support measures, categorized into five main areas:

- INNOVAATIO** (Innovation): Julkinen tuki "skaalautuu" myös talayhtiöiden yhteishankkeisiin ja mahdollistaa ulkopuolisen rahoituksen.
- SÄÄNTELY** (Regulation): ARA-rahoituksen kehitys yllä hallituskauden mahdollistaen erilaiset toteutettavat YM, puolueet.
- TIETO** (Information): Valtakunnallinen lämpöpumpputaloyhtiöiden suunnittelu- ja mitoitushajautus YM, ET, SULPU.
- MUUTOS** (Change): Sääntelyn kehitys Lainsäädännön esteet energiatomille selvittävä ja purettava Valtioneuvosto, YM.
- RAHOITUS** (Incentives): Pienenergiavelvoite Energiayhtiöille velvoite ottaa hajautettu energiantuotto vastaan.

Arrows indicate the flow and development of these measures, leading to a final stage of implementation and support measures:

- MUUTOS** (Change): Taloudellisen ohjauksen tehostaminen YM, VM, Ilmastorahasto, EU, jne.
- RAHOITUS** (Incentives): Lainatuet EU:lta joissa vihreitä lainatukia, joiden kanavoiti rakennuskantaan epävarmaa.
- RAHOITUS** (Incentives): Uudet rahoitusmallit mahdollisiksi ARA:n avustuksissa Esim. energiapalvelut.
- RAHOITUS** (Incentives): Hankkeiden lainataukaukset Keino lisätä oikeudenmukais ta kohdemuusta ARA, YM.

**Askel 2: Informaatio-ohjaus
ja neuvonta**

Askel 2: Informaatio-ohjaus ja neuvonta

TIETO
Tiedon avoimuus
Energiatöiden insinöörityön digitalisointi avoimiksi tietokoneohjelmiksi
TEM, yritykset

MUUTOSKASEL
Läpinäkyvämpi lupaprosessi
Lupahakemukset ja -päätökset näkyviksi
Kuntapäätäjät, YM

TIETO
Hanketiedon avaaminen
Avoin tietokanta energialokusten menettelystä, tavoista ja hinnoista
Kuka???

TIETO
Lupaviranomaisen osaminen
Asiakalahtoisien osamisen ja digitaalisen talteen kouluttaminen
Lupaviranomaiset

INNOVAATIO
Tietojen ja tietojen tarjoamisen taloyhtiöille ja yhteisöille avustusta lupaprosesseihin.

TIEDO
Korjausvelan tarkempi hahmottaminen

MUUTOSKASKEL:
Korjausvelasta toimenpiteiksi ja ryhmähankkeiksi
Energiatoimien systemaattinen jalkautaminen
suunnittelijat, energio-asiemiehet, kättilöt

2025

SÄÄNTELY
ARA-tukiin
seuranta-velvoite

Esimerkiksi kahden vuoden päästä hankkeen toteuttamisesta ARA, 2024-25

SÄÄNTELY
Sanktiot

Lupaviranomaisista n liian pitkien käsittelyajakojen voimaaks sarkioitii

Lausdääntö, ELY

MUUTOSAKSEL
Ympäristöministeriön sääntelytyö

Rakentamisen ohjauksen vahvistaminen

SÄÄNTELY
Seuran ja indiaktoriien tehostaminen

Tarkeimmat työkalut toimien vaikuttavuuden seurantaan (vrt. RRF-ohjelmat)

VN-TIAS?

INNOVAATIO

Julkistua tukea saaneet hankeet ja niiden tiedot läpinäkyviksi (energia, investoinnit, tulokset...)

MUUTOSASKEL
Energiasiamies
 Perustetaan N kpl energiasiamiehen toimia, jotta alueelliset vastuut Helsinkiin kaupunkiin, 2025

INNOVAATIO
Energiasiahenkiloilla on parempi ymmärrys alueen mahdollisuuksista ja haasteista.

PILOTTI
Taloyhtiö-asiamiespilotti
 Kokeilu taloyhtiöille kokemusta energiamuunnosta Espoo, 2023-

FAKTA *Askel 4: Kaupungin strategiset linjaukset*

Askel 4: Kaupunki

FAKTA
Kuntavaalit 2025
Helsinkiin uusi
kuntastrategia
*Kaupunki,
poliitikot*

KANNUSTIN
Poliittinen päätös
kaukolämmön
hinnoittelusta
Vaikuttaa mm.
taloyhtiöiden
päätöksiin irtautua
verkosta
Helen, kaupunki

TIETO
Kaukolämmön
skenaariotarkastelut
Mitä tapahtuu, kun
50% rakennuksista
irtautuu verkosta?

MUUTOSKASEL
Kaupungin
strategien
linjat Miten
kaukolämpöinfraa
kehitetään ja
käytetään eri
alueilla *Kaupungin
strategia*

ARINNOIVAATIO
Asuinaluekohtaiset
lämpöverkot
mahdollistamaan
erilaiset tuotantotavat
alueiden
lähtökohdat
huomioiden

Askel 3: Uudistuneet luvituksen käytännöt

Askel 3: Uudistuneet luvituksen käytännöt

- TAIDOT Toimijoiden yhteentuloaminen**
Luoetaan paikallinen ohjausryhmä tuomaan keskeiset toimijat saman pöydän ääreen
Kaupunki
- RAHOITUS Lisää resursseja luvitukseen**
tarvitaan valmistelun pullonkaulien purkamiseksi
kuntapäättäjät jne.
- TIETO Yksityisen sektorin tuottama data**
käytössä myös julkisessa päätöksenteossa
esim. pankit, vakuutusyhtiöt, jne.
- TIETO Ohjeistus Selkeät toimintaohjeet**
lupakäyttäjille suurten tasakaisten asuinalueiden rakennuskantaan
Kuka?
- INNOVAATIO Yhteistoiminnallinen hallinto**
lupakäytäntönä
- TAIDOT Eri-alaisten sosiaaliset ryhmät**
Paremmat työkalut eri asukasyhmien kohtaamiselle luvituksessa
Kaupunki
- MUUTOSASKEL Tuki/toimet energialuvituksen kannustavalle uudistukselle**

Askel 5: Korttelitasojen toiminnan monistaminen

[illegible]

2027

FAKTA
Eduskuntavaalit 2027

Uusi hallitusohjelma ja -ohjelma

MILESTONE:
Energiatohokkuusinvestoinnit ovat kannattavia kaikissa tilanteissa ilman yhteiskunnan tukea

2030

MUUTOSTAVOITTEET 2030

Vuonna 2030 Mellunkylän rakennuskannasta vähintään puolet on energiakorjattu ja lopuille on olemassa selkeä remontointisuunnitelma.

- Energiaremontteja edistävä politiikka on selkeää ja ymmärrettävää.
- Kaupungin ja asukkaiden alueellisella vuoropuhelulla ja yhteistoiminnalla on selkeät mallit ja toimintatavat.
- Kunnan energiaremonttien ja täydennysrakentamisen luvituksen käytännöt ovat johdonmukaiset.
- Uusia korttelitason energiayhteisöjä on muodostettu Mellunkylään.